

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО МОРЕ
/КСЧМ/

CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул. "Охрид" N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

ПРОТОКОЛ

От среща на Фокус група 2 към КСЧМ

16 март 2021 г.

Тема: ФГ 2 - Риболов на черноморска акула.

**Актуално състояние, флот, разтоварвания, отчитане на данни, стойности,
тенденции, търговия, състояние на запасите.**

На 16 март 2021 г. чрез видеовръзка през системата ZOOM се проведе среща на фокус група 2 към КСЧМ на тема - Риболов на черноморска акула. Актуално състояние, флот, разтоварвания, отчитане на данни, стойности, тенденции, търговия, състояние на запасите.

На срещата участваха чрез видеокоферентна връзка г-н Димитър Вълков – ИАРА гр. Бургас, г-н Александру Симионов (Alexandru Simionov) – НАРА Констанца, г-н Стоян Котов – директор Дирекция Морско дело и рибарство към Министерство на земеделието, храните и горите на България, г-жа Пинелопи Белеку (Pinelopi Beleckou) от главна дирекция морско дело и рибарство на ЕК.

От членовете на КСЧМ участие взеха представители на: Екологична НПО "МАРЕ НОСТРУМ", Сдружение Национална асоциация българско Черноморие, Сдружение асоциация на производителите на рибни продукти БГ ФИШ, Сдружение "Европейска асоциация на рибарите в черно море", Сдружение "Асоциация на дребномащабния риболов "Св. Николай Чудотворец" и Секретариата на КСЧМ.

Срещата се откри от председателя на КСЧМ г-н Йордан Господинов. Следват приветствия към членовете на КСЧМ участниците и гостите на срещата.

Следва презентация на г-н Димитър Вълков на тема: Данни за разтоварванията на акула в България през 2018,2019 и 2020 г. Това което може да каже най-общо за последните десетина години като тенденции за уловите и разтоварванията на черноморска акула, е че няма никакво относително постоянство в техните количества.

Уловите през годините наподобяват синусоида, като причината за това може би е пазарният интерес.

- **За 2018** г. са разтоварени общо 10 082,2 кг черно морска акула на 12 пристанища в България. Риболовните съдове, които са декларирали разтоварване са 36 броя;
- **За 2019** г. разтоварените килограми акула са 16 765 кг, на 13 пристанища от 52 риболовни съда;
- **За 2020** г. разтоварените количества са 47 511,6 кг, на 16 пристанища от 54 риболовни съда.

Наблюдава се тенденция на увеличаване на уловите през последните години. Забелязва се увеличение и на броя на корабите ловящи черноморска акула. По отношение на пристанищата на които са регистрирани разтоварвания също се отчита тенденция за увеличаване на броя им.

По-детайлната информация за разтоварванията по години, кораби и пристанища е следната:

- **За 2018** г. максималното докладвано количество от един кораб е 2082 кг, 4 броя кораби докладват над 1000 кг, 14 риболовни съда докладват количества между 100 и 500 кг, 10 съда докладват между 20 и 100 кг, 8 съда докладват количества по-малко от 20 кг. Основно пристанище за разтоварване е Варна – 52,6 % от всички разтоварвания, следвано от Балчик – 16,3 % , Шабла – 7 %, Каварна 6%, Царево – 5,7 % и Несебър – 5,2 % от разтоварванията на акула.
- **За 2019** г: максималното докладвано количество от един кораб е 2921 кг, 4 съда докладват количества над 1000 кг, 6 съда докладват количества между 500 и 1000 кг, 19 докладват улови между 100 и 500 кг, 17 докладват между 20 и 100 кг, 6 съда докладват количества по-малко от 20 кг. Основно пристанище за разтоварване отново е Варна – 71,7% от всички разтоварвания, следва Балчик – 8,15 %, Царево – 6,5%, Каварна 4,4 %, Дуранкулак 3,2%, Шабла – 2,4%.
- **За 2020** г. максималното докладвано количество от един кораб е 17 010 кг, 9 риболовни съда докладват количества над 1000 кг, 4 съда докладват между 500 и 1000 кг, 17 съда докладват между 100 и 500 кг, 15 съда докладват между 20 и 100 кг, а 8 риболовни съда докладват по-малко от 20 кг. Основно пристанище за разтоварване е Варна – 48,9% от разтоварванията, следва Балчик – 35,5%, Каварна – 10%, Царево – 6,4%, Шабла – 2,4%.

Като извод може да се каже, че през последните години се забелязва засилен интерес на улова на черноморска бодлива акула, като не се знае дали ще се достигнат нивата от 2015 г когато декларираните улови са 130 000 кг. Или нивата от 2010 г. и 2011г. когато уловите са били около 80 000 кг. Основно заинтересовани кораби за улов на акула са големите кораби с дължина над 12 м, към които се прилагат по-засилени мерки за мониторинг на дейностите – всички са снабдени с наблюдаващо устройство – VMS, и имат електронен риболовен дневник, което значително улеснява проследяването на уловите в реално време. Малките риболовни съдове докладващи улов на акула са локализиращи в южната част на Черноморието.

Следват дискусии и коментари:

Г-н Йордан Господинов зададе следните въпроси относно риболова на черноморска акула: В кои зони се лови акулата? С какви риболовни уреди се извършва улова? Отчита ли се приулов на акула или всичко е целенасочен риболов? В кои сезони се лови най-много?

Г-н Димитър Вълков: Разрешеният законов риболовен уред в България е парагада (longlines). Зоните за риболов на черноморска акула са предимно в северната част на българската акватория на Черно море, дори една част са реализирани в румънската изключителна икономическа зона. Пиковите сезони за улов на акула са зимата – края на годината и началото на годината. През по-топлите месеци обичайно българския риболовен флот се ориентира към улова на рапан и барбун. Изключително малък е делът на уловите декларирани като приулов, т.е. уловът на черноморска акула за България е целеви.

Г-н Йордан Господинов: Може да се каже, че за определен сегмент от българския риболовен флот, уловът на акула е от икономически интерес. Сезонът през който се лови акулата - зимата, означава, че този риболов решава по някакъв начин икономическия и социалния момент на рибарите през това време на годината.

По информация от румънските колеги КСЧМ има данни, че за Румъния целевият улов на акула не представлява интерес. Докладва се само приулов, като за 2019 г. той е 215 кг. В Румъния е забранен уловът на акула от 15 март до 15 април включително и от 15 октомври до 30 ноември включително, с изключение на тези периоди, задържането и пускането на пазара е разрешено само на случайно уловени акули. Също така е забранено задържането на борда на бременни женски акули през цялата година.

Г-н Йордан Господинов: отправя въпрос към г-н Димитър Вълков: България декларира ли износ на месо от акула, или уловените количества са за българския пазар?

Г-н Димитър Вълков: Количествата уловена акула са за българския пазар, пренебрежимо малки са изнесените количества.

Г-н Йордан Господинов: тогава може да се каже, че търсенето на пазара определя уловите. През годините когато има по-малко улови, това не означава че е намаляла акулата, а по-скоро има спад на търсенето ѝ.

Г- Александру Симионов: Румъния има забрани за улов на акула и се докладва само приулов. И в Румъния от тази година ще може да се лови акула само с парагади, мрежите са забранени. Повече информация ще бъде достъпна след като се публикува от Министерството на земеделието и развитието на селските райони.

Г-жа Михаела Кандеа-Миря: по отношение на акулата смята, че преди да се направи каквото и да било становище, има нужда от повече научни изследвания, за да се добие ясна представа какво е положението с този вид. Не знае дали към момента има направени актуални изследвания. Съжالياва, че г-н Виктор Ница и г-н Виолин Райков не участват, защото те биха могли да споделят информация.

Г-н Йордан Господинов: акцентира върху някои моменти от доклада на българските официални власти: Мерки за управление на запаса от черноморска бодлива акула. Научното становище е, че запасът е на изчерпване и за това се налага много предпазлив подход. Биомасата на вида е на постоянно ниско ниво. Мнението на рибарския бранш обаче е, че търсенето определя уловите, т.е. не се лови самоцелно. Акулата е вид, който не подлежи на преработка, а се търси прясна. Срокът ѝ на съхранение в дълбоко замразено състояние не е голям. Информацията за вида е оскъдна. Вижда се от презентацията на г-н Вълков, че е засилен контрола и събирането на данни през последните години, което е добре. При евентуално изготвяне на план за управление на ресурса, историческите данни ще бъдат един от показателите за определяне на квота, ако се стигне до това. Може би трябва да се определи и целеви процент на риболовните площи за улов на акула, в които да има и определени мерки за опазване. Мерките, които се прилагат за калкана и дават резултати, могат да се използват и за акулата. Чрез този документ България е изразила позиция, може би и румънската държава ще изготви подобен доклад. Ясно е, че без окончателните изследвания на научните среди, КСЧМ не може да даде някакво становище по тази тема. Може би препоръката трябва да е адресирана до научните институти да заложат сериозни проучвания през 2021 г., за да могат да подпомогнат и администрацията. Показателен е фактът, че за България се увеличава броят на корабите, които имат интерес от улова на акула, а това означава че има пазарно търсене. Този доклад, изготвен от администрацията, е съгласуван с бизнес средите в България и е взето под внимание тяхното становище.

Г-н Мариан Паю: Акулата е уязвим вид и КСЧМ може да подкрепи усилията на властите в изготвянето на препоръка в тази насока.

Г-н Йордан Господинов: Поясни, че има разлика в интересите на двете държави-членки по отношение на улова на акула, а някои от риболовните полета са в изключителната икономическа зона на Румъния, дали КСЧМ да не предложи на ИАРА България и НАРА Румъния да организират една среща по между си и да поканят КСЧМ за да се коментира този въпрос – риболов на акула, зони за улов, забрани през годината, разрешителните, разрешените уреди и т.н.

Г-н Димитър Вълков: Относно бъдещите мерки, които могат да се предприемат за опазването на този вид, те трябва да стъпват на достатъчни научни данни, така че ИАРА би подкрепила всякакво научно изследване в тази област. Правилният управленски подход трябва да се основава на адекватен научен съвет. Всяка една дейност, която би подобрила събираемостта на данни би била от полза. Конкретно по предложението за среща с колегите от Румъния, ИАРА България винаги е отворена за организирането на такива двустранни срещи, въпреки че относно акулата почти всичко е регламентирано в регламентите на ЕС. С последните надграждания, които са направени в системите за наблюдения в ИАРА, тя е съвместима с тази, която се използва от румънските колеги. Българският център за наблюдение е в постоянен контакт с румънския център за наблюдение и обменят непрекъснато информация. Така че при една съвместна среща биха се постигнали много общи и позитивни резултати.

Г-жа Пинелопи Белеку: Тази среща е важна и много фокусирана, предоставените данни за уловите в България са доста интересни. Вярно е, че има намаление на запаса на черноморска акула и е ясно, че научния съвет ще подходи много внимателно към този вид риболов. Двете държави членки трябва да подобрят събирането на данните и докладването на уловите. Въпрос към г-н Вълков ако има данни за увеличаването на риболовното усилие през 2020 г. дали се дължи на подобряването на риболовните уреди? Видно е от данните, че един риболовен кораб увеличава значително улова си на акула от около 2000 кг за 2018 и за 2019 г. на 17 000 кг през 2020г. В заключение г-жа Белеку напомни, че Комисията винаги се стреми да асистира на държавите-членки и на КСЧМ в работата им за опазването на вида.

Г-н Димитър Вълков: Да има такъв случай, само един от корабите декларира улов от 17 000 кг. за цялата 2020 г. Останалите риболовни кораби имат значително по-малки улови. Относно селективността на уреда – уловът на акула се извършва само с парагади.

Следва закриване на срещата.

Изготвил протокола: г-жа Елена Пенева

Председател на КСЧМ: д-р Йордан Господинов